

MAGYAR TEREMTÉSTÖRTÉNET - A föld teremtésének mondája

Hol volt, hol nem volt. Régen volt. A Tetejetlen Fa legtetején volt egy pázsitos domb. A domb tetején állott Arany Atyácska palotája. Ragyogott a pázsit, a közeli aranyerdő. Atyácska kint ült a palota hétpántos kapujában, napfényes asztalnál.

Roppant jobbja támlásszéke karján nyugodott. Hét hajfonata: mint tengerifüzér aláfolyt; lépesméz-fényű arca nevetett, s nevettek nagy tavirózsa-szemei.

Jókedvű volt, mint soha máskor. Jókör délután befejezte napi sétáját. Lelt mézet száz tele kaptárral, a leshelyeken száz evet vergődött a hurokban, s a varsák mind teli voltak kövér potykákkal meg piros szárnyú keszegekkel.

Ekkor jókedvében hatalmasat kurjantott, valósággal zengett bele a palota.

- Hé, lurkók, hozzátok csak elő a vaskötelet meg az ezüst bölcsőt. Ma jókedvem van, s a bölcsőt a tengernek lebecsátom.

Erre mi, királyfiak s királylányok mind köré seregettünk. Szerettünk volna egy szálíg alárepülni az ezüsbölcsőben, egy kicsit hintázni. Arany Atyácska azonban nevetve szorította hátra a tülekedő gyereksereget.

- Várjatok csak, lurkók, lássam előbb, ki érdemli meg az ezüsbölcsőt. Ide élém, gyereksereg! Ó, te kis huncut Hold Királylány, tüske megtépte szép hímzett kötényedet. Te csak állj hátra! No, busa Szélkirály, de nagyon igyekszel! Látom, vérzik a bal füled. Rókát fogtál megint, pedig megtiltottam. Ugorj csak odébb! Hát te kis Tűzkovács Király, kormos a kötőd. Megint a kovácsoknál kujtorogtál. Ereszd csak el a bölcsőt, ízibe. Napkirály, kis táltosom, te voltál a legszorgalmasabb, megfoldoztál három lyukas varsát, s megtanultad a varázsmondókákat, s ez a mostoha kis Levegő Tündérke három gombolyag hálókötő fonalat font az aranyrokkán. Adjátok ide a vaskötelet, a bölcsőt le is eresztem ízibe.

Beültem Levegő Tündérével, s az ezüsbölcső leereszkedett. A kék vízű Óperenciás-tenger felett függött.

Ekkor Atyácska erős torkú alszelet támasztott, hát a bölcsőt a szél jobbra taszította, aztán erős torkú felszél támadt, hát a bölcsőt a szél balra ugrasztotta, így hintáztunk hét nap, hét éjszaka. Ez volt aztán a hintajáték.

Megtetszett a hinta-palinta s a lenti világ. Hetedik este felkiáltottunk Atyácskának:

- Hadd maradjunk lenn! Bocsáss alá egy tutajt a tengerre, hogy legyen hol megállnunk.

Atyácska menten lebecsátott egy tutajt. Alszelet támasztott, s a tutajt jobbra repítette, felszelet támasztott, s a tutajt balra terelgette.

Hét újabb nap s hét éjszaka telt el, hetedik nap reggel, ahogy Levegő Tündérke felébredt, így szólt hozzám:

- Azt álmodtam, hogy Atyácskánk egy kisfiút küld nekünk, hogy ne legyünk magunkban.

Hát hetedik nap reggel Levegő Tündérke élém tartott egy hüvelykpiciny embert, el is neveztük Hüvelykpicinynek. Lett aztán öröm, boldogság, kacagás, vigalom!

Eltelt újabb hét nap, hét éjszaka, hát Hüvelykpiciny futna, szaladna, partra iramodna, hogy aranypontyot, piros szárnyú keszeget fogjon. De hiába fut-szalad, nincs varsája, amivel a halat megfoghatná. Menne az erdőbe, hogy nyulat, rókát fogjon, de hát nincs sehol erdő, de még egy bokrocska sincs a közelben. Ekkor így szólott hozzám:

- Jó Napkirály, ha felszél fű, tutajunk jobbra szalad, ha alszél fű, balra kanyarodunk. Életünk végéig így futkosunk jobbra, balra? Mit kéne tennünk, hogy ennek a bolond szaladgálásnak véget vessünk?

Így válaszoltam:

- Látod, mi már lassan görbe botra jutunk, s még tanácsot adni se tudunk. Hogy mit kéne tenni, kis emberfia, azt biz mi nem tudjuk megmondani, hanem eredj fel Arany Atyácskához, majd ő szóval kiokosít téged.

Hüvelykpiciny ekkor kapta magát, és nyomban felmászott a tutaj végibe hajló ezüsthágón, nagy bátran Atyácska asztala elé lépett, s háromszor illemtudóan meghajolt.

Arany Atyácska ekkor hajfonattal ékesített homlokát felé fordította, fehér gyöngysorral ékesített száját felnyitotta, s így szólt:

- Alsó Föld emberkéje, gyenge kezű kisfiam, talán csak nem étel, ital szükiben vagytok lenn? Mért szaladtál fel ilyen lóhalálában?

Hüvelykpiciny újra meghajolt, s így szólt:

- Nem éhezünk mi odalenn, s nem is szomjúhozunk. Tanácsért jöttem hozzád, Atyácska. Lásd, rozoga tutaj ez a lenti, ha felszél fű, jobbra repül, ha alszél fű, balra lökődik. Szeretnénk valahogy megtámasztani, de nem tudjuk a módját.

Arany Atyácska lehajtott szép fejét, s míg mellette főtt a hal a bográcsban, elgondolkodott. Aztán így szólt:

- Kicsi fiam, egy bűvárkacsa bőrét adom oda neked, azt ha magadra húzod, s a kék tenger vizébe alámerülsz, pázsitos szép földemet a tenger fenekéről felbuktathatod.

Hüvelykpiciny a kacsabőrrel nyomban leereszkedett a tutajra. Ott lenn belebújt, s alábukott az elérhetetlen fenekű tenger vizébe. Úszott hét nap, hét éjjel, de földre csak nem akadt. De már nem bírta tovább a víz alatt, s lélegzetet venni feljött. Másodsorra már tovább bírta lenni, de még akkor sem akadt föld nyomára. Végre amikor harmadszor is lebukott, s legtovább volt a víz alatt, íme, megtalálta a keresettet. Jó csomót felmarkolt s felgörgette. A víz színén a földdarabka dagadni kezdett, s íme, nagy föld lett belőle. Hüvelykpiciny másodsor is felgörgetett egy marékravalót. Addig kerekítette, addig formálta, amíg zúgó erdő nem lett belőle. Harmadjára is felgördített egy marékkal, abból meg rét támadt egy kerek tó két partján. Hüvelykpiciny ekkor gyönyörködve tekintett a szép földdarabra, melyet a tenger fenekéről buktatott föl. Szép pázsitos föld volt, nagy rengeteg erdő vetett rá szép árnyékot. Egyetlenegy hibája volt csak. Úgy forgott, pörgött, akár az ördögmotolla. Nem állt az meg egy helyben még egy pillanatra se.

Hüvelykpiciny nyomban szaladt az ezüsthágcsóhoz, és meg sem állt Atyácska palotájáig. Ahogy odaért, menten elfújta panaszát:

- Arany Atyácska, én a földedet felhoztam a tenger mélyéből, de nem ér egy fabatkát se, csak kering, csak forog. Meg kéne valahogy állítani a bolond forgását.

Atyácska lehajtotta fejét, s kisvártatva így szólt:

- Nesze, kicsi fiam, ott van az a négy cethal, fogd, neked adom ezüstgombos övemet is - azzal már csatolta is le a derekáról. - Eredj vissza az Alsó Földre, állítsd a forgó földet a cethalak hátára, s kerítsd körül az övemmel. Meglátod majd, hogy attól fogva veszteg áll.

A kis emberke széleseben leászott az ezüsthágcsón, a négy cethalat a föld alá állította, hát az legott abbahagyta a pörgést, forgolódást. Az ezüstövvel körülkerítette, hát nyomban égisz érő magas hegy támadt körös-körül, ameddig csak az öv elért.

Hüvelykpiciny megcsodálta a szép magas hegyet. De hamarosan megint elszomorodott, újra szaladt az ezüsthágcsóhoz, s meg sem is állt Atyácska asztaláig. Leborult előtte, háromszor meghajolt, s így szólt:

- Atyácskám, veszteg áll már a föld, szép hegy is támadott, de mégsem ér az egész egy fabatkát se! Mit ér a szép föld, ha nem laknak rajta?

Arany Atyácska erre így válaszolt:

- Hamarosan éles, csípős szelet támasztok, s ha a földre csillagos, vastag szemű hold hull, gyúrdj abból emberi alakot. De előbb sárral összekevered, s lábat, kezét is formáld neki, ahogy illik. Így alkossd meg népemet. Aztán gyúrd lábas állatokat, formáld szárnyas madarakat, dagassz körmös jószágokat. Így alkossd meg állataimat, madaraimat.

Mire Hüvelykpiciny lejutott, vastag hótakaró fedte a földet, s ahogy Atyácska meghagyta, rendre megcselekedett mindent. Hát csodák csodája, a hóbábuk megelevenedtek. Belőlük támadt Arany Atyácska népe. A kétlábú emberek jární kezdtek a földön. A négy lábúak az erdőbe iramodtak, a szárnyasok felrepültek, s a körmös állatok egy szálíg a bokrok alá bújtak. Hüvelykpiciny gyönyörködve pillantott Arany Atyácska világára, de hamarosan elszomorodott. Legott szaladt az ezüsthágcsóhoz, s meg sem is állt Atyácska napfényes asztaláig.

- Arany Atyácska, benépesült lenni a föld, tán sokan is vagyunk, mégsem ér az egész egy fabatkát. Mit együnk, ha éhesek vagyunk, mit húzzunk magunkra, ha fázni fogunk? A négy lábúakra s a madarakra mivel vadászunk?

Atyácska Hétfonató szép kerek fejét lehajtotta, s míg főtt a hal a bográcsban, gondolkodott, majd szeméit felvetve így szólt:

- Nesze, kicsi fiam fogd e néhány halat, a tavi halat a tóba ereszd, a patakbelit a patakba. S mindjárt vadászni is megtanítlak. Eridj majd be az erdőbe, vágj le egy jó kemény, hajló ágat. Hasítsd ketté, aztán illeszd egybe a két darabot. Fogj ki a patakából jókora kecségét, főzd meg bográcsban, s véle ragaszd össze az ágat, így formáld íjat magadnak. Vadra vadászhat sz vele. Formáld vashegyű nyílvesszőt, s szárnyasra lőhetsz vele. Ha hajlós vesszőből kosarat fonsz, s behelyezed a patakba, a vízi hal magától megyen abba. Az erdei vadnak nyúzd le a bőrét, s abból bundát csinálhatsz, bekecsket formálhatsz. Akkor nem fogtok fázni többet.

A kisfiú mindent úgy cselekedett, ahogy Atyácska meghagyta. Eltelt hét nap, hét éjszaka, elkészítette az íjat, szaladt az erdőre, lőtt egy kövér nyulat, a patakából kihalászott egy lapos keszeget, s az emberek, a pusztai fiai olyan nagy lakomát csaptak, hogy hét nap, hét éjszaka folyt a dáridó. Ettek, ittak, jól mulattak. Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

(Komjáthy István feldolgozása)